

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10, — 5, — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX, Porcelangasse 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Сувишна милост
или
скраћено робовање.

КОНФИСКОВАНА

ОВА ПЕСМА

је од самога уредништва, да се не би могло и нама пребацити, да смо бржи са осудом, него са испитом. Међу тим „Стармали“ излази сваких 10 дана, — елем биће времена и доцније, док чујемо шта вели и оно безобразно јавно мњење.

Шетња по Новом Саду.

СЛ.

Лако је шетати по Новом Саду онда, кад је човек заиста у Новом Саду, кад се доиста чеше оне масне симицијнице и бурад од катрана у дунавској улици, кад код пиљарица новосадских ногама гавице побацине труле краставце и земне остатке „Тур-

ског народа“, кад гледи у Атини српској мађарске представе у српском позоришту, кад купује капуте и доламе за своја јуначка српска плећа код Чивута, кад на школским испитима слуша мађарске декламације од српске деце, кад ужива, посматрајући, како се српске куће Чивутима на добом продају и т. д.; кад је дакле човек заиста у Новом Саду, онда се лако и шетати по Новом Саду, макар што га при шетњи тој сваки час гурне лактом у ребра по који нежни „хаускнехт“ носећи у рукама канту с петролеумом или неколико сирових јагњећих кожа из касапнице.

Али кад се човек отиснуо на пут, те оставио футошки сокак и шинтерову кућу за леђи, па отишао на железници на други свет (за који понови велеле да је бољи), онда је велики „кунст“ шетати се по Новом Саду. Тако и ја зажелевши се бела света и белих људи одох у — Будапешту, јер су Будапештанци мени (као што је познато) увек — бели пред очима, и пошто сам од многих искусних људи слушао, да је Будапешта из далека тек лепа, то сам се пожурио у Беч, да је одавде посматрам и дајој се дивим.

Но још бавећи се у Будапешти имао сам лепа уживања! Видех особите врсте свиња, свакојаке марве, медведа, мајмуна, бивола, петлова и других животиња, наравно у зверњаку пештанском, што је смештен у варошкој шуми. Баш су их онда хранили. О, да чудне халапљивости, мислим и тебе би да поједу! Чисто их је страховито погледати. Грабе и гутају што год им падне шака, и кад би их човек хтео заситити, неби ваљда залегли ни сви наши „фондови“!

Од како сам овде у Бечу, врло се пријатно осећам — у топлој соби, јер како је заоупала ова кишна и заокерили ови хладни ветрови, ништа ми друго не остаје, него поред чаше пилзанског пива уздисати за оним ведрим и лепим данима, што смо их обожићу и богојављењу имали. Збиља кад споменух пилзанско пиво у Бечу, ту морам приметити, да се Беч-

лије у многим погледу угледају у Новосађане, те као год што у Новом Саду има добре вршачке ракије, карловачког вина, иришког комбоста, и т. д., тако и у Бечу има пилзанског пива, франкфуртских kobасица, прашких шунака и т. д., то јест, они вољу све оно што није бечко, те као год што нико није пророк у својој отаџбини (Nemo propheta in patria), тако и пиво, kobасице, шунке и комбост нису пророци у својим отаџбинама.

Најновија је вест овде у Бечу, да је стигао амо београдски министар г. Чедо Мијатовић и иде у Карлсбад; лекари доказују, да се у Карлсбаду иде ради угојености, дакле тамо иде онај, ко хоће да изгуби сувишну маст; и од масних плата и поклона може човек да се угоји, ал само може који пут и да се очемери.

Добро би било, да се на г. Чеду и други министри угледе, те да и они или оду у лице, или ако им послови око приређивања банкета не допуштају, да бар пошљу поједине своје делове. Тако на пр. могао би гдекоји послати свој карактер у Бузјаш, да се очелочи; или свој мозак у Радегуну, да га тушира; или своју савест у коју сумпоровиту илицу да се дезинфицира; или своје намере и планове у морске илице (јер су и ти планови морски), да их мутна вода однесе; или своје поштење у Блатно језеро, па ће ипак чистије бити; исто тако могао би гдекоји од њих своје срце и осећања послати у Смрданбару, — и тако даље, и што даље (од Србије) тим боље.

ПОДЛИСТАК.

Ипак има добри људи на свету!

(Свршетак.)

После подне дошло је још више добри људи да походе стару, болесну бабу Еву, да запитају како јој, да ли јој што треба. Пекарски калфа Трајило, понуди се да буде трчкало, ако би га „госпоја Ева“ куд послати хтела, он ће то од свег срца радо учинити, и тако је сад доколан, јер је изишао од мајстора. Тета Дока запитала има ли баба Ева коју кошуљу за прање, јер вели баш и тако данас пере веш господина Симића, а кад се већ ради, онда кошуља—две више, па то се и не осети. — А Боса поскурњача, она јој опет донесе неки теј, који ваља само пити сваки дан на ште срце, па нема тога болесника који неће оздравити.

Сад је већ ова ствар утрла себи пут, и ишла је као масна. Прочуло се већ у целој месту, да баба Ева, (коју до сада ни педесети није познавао) има у једном сандуку, који под креветом својим држи, небројено благо, — и свако ти се то трудио разним, дипломатским плановима да се томе благу корак-два ближе домакне, а то су опет други, који су мало раније поранили, те се код баба Еве подворили, гледали да препрече и осујете. Дигосе се и „нежни сродници“ њихова је дужност била, да све те грамљиве туђинце, те наметљиве хале сузбију и баба Еву од њих сачувају. Прво се нађоше сродници њенога покојнога мужа, они се чисто нађоше уверљени, што им баба Ева о својој болести није ништа јавила,

Не би шкодило, да и своје „Видело“ пошљу у какву слану воду, да се купа, јер заиста врло „неславно.“

Аб.

У ШТИПЦИ.

§. Док други историци пишу да је пожаревачки мир учињен 1718. године, дотле историк Чедо Мијатовић налази, да је тај мир тек сада наступио (кад је Илка Марковићка у Пожаревцу умрла.)

* *

□ У Н. оснивају госпође „Друштво за међусобно оговарање.“

* *

⚡ Да су с Илком Марковићком фино поступали, томе је најбољи доказ, што је удављена салветом, док се другим ариштанцима нигде не дају салвети.

* *

⊖ Београдске новине приповедају, да је Илка имала у аришту две служавке. Познато је да служавке радо краду, вуку свака на своју страну, па да нису и ове две — вукле свака на своју страну?

* *

+ Један фабрикант платна препоручује своје нове фабрикате: чаршав Ленке Клићанке, салвет Илке Марковићке, мараме за запушавање уста и т. д.

* *

⊙ Међутим ми не верујемо, да се ко може сам угушити, салветом, и не верујемо то дотле, докле нас ко год од дотичне господе сам на себи о томе не увери.

већ пушта да је људи из свега негују и послужују, који јој нису ни девете пећке жарило, ни родни помоз' бог. Једва их је старица утешила и умирила.

Било је трке фрке и надметања. До пре подне, ако је дошла фрајла Марта да баба Еви што лепо чита, ево ти после подне весела лаћмана Андрије да „тетка Еви“ прича анегдоте и да је разговори разним ћепрдањем, — да пуцнеш од смеја. Он ти је сваку ствар умео да прихвати са лаке и шаливе стране, — шта више и своју лакомисленост и своје дођавола задужено стање, умео је да ишпакује до сеткама, описивао је сатирично и хумористично своје кредиторе, који су му се попели на врат, те мора да бежи од њих као сотона од крета. При томе опису баба Ева је више пута горко уздахнула, два-трипут је рекла: „О мој драги Андрија, само кад би била у стању, ја би ти радо помогла.“ — А Андрија је помишљао у себи: „та не мора то баш так бити, — мени је за сада и то доста, што видим да је ту добра воља.“

Једна грана породице бацала се чак толико у трошак, да је најмљивала и фијакера, те је баба Еву, замотану у топле мараме и шалове изважала у шуму, у оближње село за чист и свеж ваздух.

Други су опет хтели да је са свим к себи приме, па да је у свој виноград изнесу, где је тако добра чесмена вода, — а да старица види како би онде живела, шиљали су јој час пржено пиле, час печену патку, каткад и целог печеног пурана (са дотичном боцом вина). Кад су оне првашње хале видеде, како се „родбина“ за Еву заузима, онда

* * *
= „Салвете!“ значило је до сад у латинском језику „здравствујте!“ ал' од сада ћемо салвете друкчије морати тумачити.

* * *
= Божиња правде има марамом везане очи. У Србији уме пак правда кашто да се и изрази марамом стегнутом мало ниже — око врата.

* * *
* Јупитар има 4 месеца, земља има 1 месец, а уредник „Брке“ добио је 2 месеца.

* * *
● На суду је питао председник Илку, зашто се она по други пут удавала. А да ли ће небесни судија сад запитати кога, зашто се Илка сада опет удав — удав — удавала?

* * *
□ Кажу београдске новине, да је Илка последње вече захтевала и добила обарених јаја. А зар је она могла мислити, да то човека обара?

* * *
× Кад се већ стежу неки чаршавом, неки салветом, ја се све бојим, да се когод не стегне још и мидером!

* * *
△ Како су времена опасна, то се „Стармали“ дао у бригу, да га неће претплатници сад припрелазу у нову четврт банкама угушити!

Аб.

већ ни најмање нису сумњали о истиности бабинога големог блага.

У овом врзином колу од улагивања, лицемерства и крајње себичности прибележити ми је само две искрене и несебичне душе, који ништа друго пред очима не имају до ли да баба Еви, колико могу помогну, и јаде ублаже. А то вам је једно др. Симић, који у доброј намери цео овај заплет измајсторисао, а друго вам је учитељица госпођица Видосава, која је, не само сада, већ одавна, сваке недеље, кад је имала каде, похађала пријатељицу своје покојне матере, — она јој није могла великих понуда доносити, ал кад је што донела, то је било од свега срца. А тешити знала ју је лепо, и болној старици беше срце најпуније, кад је она код ње била. При болничкој постељи баба Евиној састајао се више пута др. Симић са госпођицом Видосавом па као што се гнушао свију оних других притворни халамана, тако му је души годила ова красна, чиста и необична доброта. А што да тајим кад и сами нагађате, да је слика госпођице Видосаве остала фотографисана у срцу младога доктора Симића.

Алапљивци су све то гушћу мрежу саплели око болне Еве.

Како би се овај заплет размрсио да је баба Ева дуже живила — то не знам. Али на брзо умре, — њезине се муке завршише.

Никад ваљда није сиромашак патник који умрло тако измирен са светом, као што је умрла баба Ева. Њене са-

Стопедесета шетња Абуказемова.

Стани Абу-, стани Абу, честитке се спрема!
Стани, рекох, — али где је, њега овде нема.
Где је Абу-, где је Абу? пријатељство пита.
Побего је, побего је, да му с' не честита.
А ја сам вам у захуку: (управо у лету)
Те његову шетњу здравим, — сваку педесету.

Ал је Абу- здраво скроман, то већ многи знаду
У Новоме Саду, —

Он не мари за свечаност, за пошту, параду.
Кад осване свет' Илија, он у Руму шмукне,
Тога ради многа ода мора да умукне.
Више пута бива што-шта да му с' гратулира,
А наш Абу-, а наш Абу-, таки с' апсентира.
То је тако чешће било, од стара земана,
Па ето се потврдило и данашњег дана:
Навршило с' СЛ његових прошета
И многи га траже да му с' честита опета;
Јест — ал он је тој паради окренуо пету,
И ено га, бог зна где је, у беломе свету.

Али нека, кад га хвала у брк тако вређа,
Ми ћемо му коју рећи, 'нако иза леђа.

мртне муке беху ублажене тврдим уверењем, да на овом свету има много, много добрих, рајских душа, и она је заклопила очи благосиљајући доброту и нежност ближњака својих и то јој је мелем био, који јој је последње часе ослудио.

И то седа богме рашчуло, како је баба Ева умирући, дизала руке да добре људе загрли. Она је и тастаменат правила; писао га је др. Симић, па и он је пре него што се тестаменат објавио, само толико рекао, колико је смео рећи, т. ј. да баба Ева није заборавила оне, који су јој у болсти њеној толико хришћанске љубави показали. Обе гране породице већ су навукле црне хаљине, не знам која је црња (и боља). У лицима њиховим било је изражено неко свечано ишчекивање, које је хтело да изгледа као права и дубока туга. Ако је ко од једне стране раширо мараму, да обрише суве очи, други је од друге стране осетио потребу дубоко уздахнути. И тако даље.

Дође дан кад ће јавно да се прочита баба Евин тастаменат. Некоји млађи чланови породице кикотали су се кад је др Симић читао какво је благо и скупоцености оставила покојница наметљивим туђинцима, — које је тестаменту на првом месту поменула. Тета Доки на пример оставила је своју зимску мараму (на којој је само шест — али повећих закрпа било.) Берберка мал' што није у несвест пала кад су јој предали наследје, које се састајало из неког отрданог жрнала за кафу; баба Боси поскурњачи паде у део дрвена иконица са ликом св. Спиридона; коларка доби оклагију и две варјаче, и тако сви редом добише по нешто, ко-

Твоје шетње, Абу-брале, наш „Стармали“ кресе,
 Ко што краси сто божићњи респечено пресе.
 Ту се шала (не неслана) у вицевае ниже.
 Ко окуси све би више, и све прсте лиже.
 Много пута на „Стармали“ наиђе и суша,
 Па се млеко (или вода) у песми прогруша,
 Ал кад дође твоја шетња, ил с десна ил с лева,
 Публици се брк насмеша, па нико не зева.
 Ти си онај Грабанцијаш, и без прекида
 Који уме да облаке са чела нам скида.
 Хладни ветри прете нашем телу задрхталом
 Ал ти увек готов да нас заогрнеш шалом.
 А те топле твоје шале сви тако волемо,
 И зато ти ево сада ћутати не смемо.
 Здрав нам био, увек вољан сатиром и шалом,
 На утеху нама свима, на дику „Стармалом“.

Трубадур.

П у с л и ц е.

Од како је крунисање у Москви прошло онако
 красно и без икакве сметње, сад тек сви знамо, где
 је магазин онога силног динамита и нитроглицерина.
 У главама чивутских новинара.

О нашем црквеношколском сабору за сада се са-
 мо толико извесно зна, да се неће држати у Шарош-
 Патаку. (Ако има какве средње партије у нас, могла
 би већ у напред захвалити на тој великој милости).

У Србији се за време напредне ере тако дивно
 у напред коракнуло, да би се сада већ тамо комотно
 могла укинути смртна казна, (т ј. ако се сви поми-
 ловани обвезу (каквом марамом) да ће се сами
 убити).

ји пар чарапа (старих,) који мотовило и т. д. — То су би-
 ли они, који не беху баба Еви ни род ни помо због а они
 бледише и зеленише у лицу кад се тестаменат читао и ства-
 ри предавале. Сви ови потражише врата и удалише се, кад
 је дошао ред на родбину и својту. Сад ће родбина да ли-
 кује! И они не хтедоше да буду сведоци њихове победе. Али
 да су знали што нису знали, како би радо били остали, да
 се насладе гледањем ошвањених лица и отробољених носова
 те својте и породице. Јер тастаменат је на завршетку ова-
 ко гласио: „А рођацама мојим, који су ме тако својски на-
 звали и неговали, немам ништа друго да оставим, до благо-
 слова мојег, који нека их прати целог живота њиховог.“

Да ти је било погледати те „те тужне сроднике“ ка-
 ко се угризају за усне. Они су сад већ погодили да је то
 масло др-а Симића — и рашчупали би га од једа, кад не
 би таким поступком још смешнији постали. И они обореше
 главе, па изађоше на поље.

И госпођица Видосава, која је такођер ту била, пође
 кући, но Симић је задржа овим речима: „Станите, госпођи-
 це, уз тестаменат овај има још и један кодицил; молим да
 га саслушате: „Мојег пријатеља, др-а Симића стављам
 за својег универзалног наследника. Њему остављам госпо-

На монументу, који ће се дигнути у Бечу у спо-
 мен године кад се Беч спасао од Турака, ту ће се
 видети и слика пољског краља Собјеског. Његова ће
 слика бити остраг у засенку. Тако и ваља! Доста је
 он био први на самом делу, сад нека буду други први
 и главни — на монументу.

Из Сурчина чује се неко јецанье. (Говори се
 да ће се п. Магарашевић повратити из Босне са сво-
 јом шокицом Јецом).

Уредник „Брке“ осуђен је на шест месеци за-
 твора. Његови пријатељи моле бога само да не буде
 помилован, — јер — веле — онда је пропао.

Анђелић се једи на српски језик. Једи се већ и
 зато, што су у српском језику ове две речи сличне:
 Р о з а и в о з а, — те се из њи лако може песма
 да направити.

Чујемо да у Србији Црногорци не бивају пуш-
 тени ни са редовним пасошем. У толико ће лакше у
 Србију ући друго неки — и без пасоша.

Турски Марод назива дра Јову Суботића „ста-
 рим захрђаним оцилом“. (Али то би оцило њима вр-
 ло красно било, кад би се дало употребити, да кре-
 ше ватру против свега што је српско и поштено.)

Исти Турски Марод вели да Абуказем нема
 з у б а. Баш ћу молити Абуказема, нека му од сада
 боље покаже зубе.

ђицу Видосаву; у анђелској доброту њенога срца и душе
 наћи ће он највеће благо овога света. Она нека буде њего-
 ва, — то јест ако има благо произвољеније.“ — „Ја се изја-
 шњавам да ово наследије најблагодарније примам“ — наста-
 ви Симић. А кад је за тим погледао госпођицу Видосаву, у
 њеним сузним очима блистали су зраци среће и задовољства.

После неколико тренутака силазили су се ово двоје
 сретних низ степенице, гђца Видосава о руци Симићевој. Та-
 ко их опази тета Дока а у њеном погледу било је толико
 једа, да би могла све пацове у овој околини њиме потро-
 вати. „Па што сте онда говорили, да би волели имати ба-
 ба Евин новац?“ — рече она, а свака јој је реч била ош-
 тра, као брјтва бријачица.

„Знате, тета Доко,“ — одговори доктор Симић „ја сам
 љубитељ старинских новаца, које тражим и сабирам. А Ба-
 ба Ева има један старински сребрњак још од цара Душана,
 који је врло редак. Тај сребрњак пао је у део госпођици
 Видосави. А ја, да ми се та реткост не измакне из шака,
 одлучио сам се да испросим за жену гђцу Виду. Јелте, го-
 спођице, да је тако?“

(По Чиавачи-у)

Фи́ра. Шта велиш ти о То-вингу?

Спи́ра. Ја ти се брате не разумевам у широкој, високој и далекој политици, али ову ствар ипак могу да растумачим.

Фи́ра. Па де да чујем како?

Спи́ра. Ратоборни Французи налазе се сада у неком грозничавом стању, — даклем са свим је познато, кад човек у грозничавом стању зине, да прогута парче Хине.

Фи́ра. Знаш ли ти да је Бисмарк нашао за добро, да опет обрије браду?

Спи́ра. Знам. И то је паметно. Ако је већ до бријања, боље је да се човек сам својевољно обрије, него да чека да га други обрију.

Фи́ра. Као на пример?

Спи́ра. Пример остављам теби, да га сам погодиш.

Фи́ра. Знаш ли ти, како ја себи представљам српску жељезницу?

Спи́ра. Како?

Фи́ра. Прво су се пожурили да направе пругу до Пореча, — па онда од Пореча до Грљана, а за тим на врат на нос од Грљана до Гамзиграда, — а одатле — — —

Спи́ра. Али за бога, та то је са свим други правац, него што би требало да је.

Фи́ра. Ништа за то. Они знају да ће овако бити пре готови.

Стенографски верно.

Адвокат. Добро, чуо сам целу вашу ствар. А сад вас питам, имате ли ви форшуса сто форината?

Клијенат. А имате ли ви душе, господине?

Адвокат. Ајд' не ђапрдајте којешта! Ја могу и без душе терати процес, — али без форшуса не могу. То вам говорим из искуства.

Г=д.

Гвоздена капија (ђердап).

Кажу да је Аустро-угарској пало у део да прошири „гвоздену капију“. Но пошто је то посао велики и скуп, ја би нашој држави предложио јефтин начин за тај посао.

Ми имамо пословицу која вели „лепа речи гвоздена врата отвара“. Да клем место тежина, одбијања бушења и т. д. нека употреби лепу реч, па никад боље. (Али наравно лепа реч морала би бити искрена и добро намерна и у свези са лепим и добрим делом и намером — јер иначе лепа реч не вреди ни по дуле дуван па ма се тај дуван звао и Dreikönigtak).

Бука. Због чега је било оно крвопролиће у Гамзиграду?

Шука. Министарски органи ве- ле да је због жигошања мар- ве.

Бука. Јест, јест, то неку мар- ву јако жигоше!

Аб.

Мудре изреке.

једног вероучитеља којима зачињава своја предавања.

II. Коло.

Ви високопарни, надути господине.

Докле ће госпођице тај ваш језик палацати!

Немојте се други пут ви господине испод суваје тако упарадити.

Она само што не каже маните ме господине у сто штримфала.

Канда вас је бела врана из Африке пренела.

Сами умидерисани пањеви — седи клада на др- вету.

Сами дипломатски зечеви, измешани са титанском крви.

Госпођица черна и глупа јако поноћ.

Ћутите ви паметни господине, са вашом лалићском филозофијом.

Братије возљубљена, модерирајте се мало, немојте као упарожени.

Један созидателни слушатељ.

Наседаније солгино.

Познато је да су по ослобођењу Србије, у прво доба милошеве владе, Турци све све и сва употребљавали, да изазову кавгу са Србима, — па су тако и своје псе срп- ским именима звали, шетајући се по чаршији дози- вали:“ пуц Милоше; — Хеј Јевреме: — овамо Јоване.

Овај лепо обичај примили су и нека наша браћа, да по том азијатско — цивилизаторном примеру један дру- гог (и себе) обележе.

Тако солга Николић из освете прозове своје псе- танце „Стармали“.

Он се с тим до скоро пред својим пријатељима хва- лио, — премда му нико није могао тај начин освете одобрити, — ал ко ће, да се усуди великом господину хумор да поквари.

Нешто је било и у „Стармалом“ о том псетанцу го- вора и од тог доба г. солга још се већма разметао с' тим како му је „виц“ успео да се његово псето удостоји- ло и у самом листу „Стармали“ примљено бити.

То безобразна радост г. солге вређала је осећање и понос сваког Србина подједнако, — како присташа тако и противника солгиних.

Ал ко сме без да неочекива неприлике, — велемо- жном солги у очи да каже.

Од неког времена уђутао је г. солга спомињати „Стар малог“ — и с' тим вређати пријатеље и противнике своје.

Ово нам је дало повода, да дознамо шта се могло г. сол. непријатно догодити.

И што смо дознали, ево то је све:

„Један присни пријатељ, посети г. солгу, и док су у пријатном разговору седели, утрчи у собу мало псетанце. — Г. Солга да продуцира виц, пуцкајући претима повице „овамо те Стармали“ и кад псето скочи му на крило он гадећи га рекне пријатељу своме: „видиш ово је мој Стармали!“ — Пријатељ презне мало ал се повуче и заљита: „а ко га је таким лепим именом крстио?“ — „Е па ко други него ја“ — продужи солга а гост на то: „какво лено кумче — такав леп и кум“ — одговори флегматично; — ал од то доба солга престао је вицевати са својим кумчетом.

Свезнан.

Шлемилева црна судбина.

Кад је човек несрећан, баш је несрећан, то кажем ја, и то ми не могу порећи ни сви рабинери овог света. — Мени је нешто пасирало, чему ће се цео свет смејати, ако приповедим; али вам кажем, да се ја баш нисам смејао ни мало у томе малеру.

Ја сам хтео да путујем из Магдебурга у Халберштат, да се упознам са богатом Левијевом, која би требала да ми буде моја друга половина, ако би јој се ја допао.

За ту цел сам дао себи сашити ново новцато одело у Берлину, код слависга кројача Јулеса Шолца, под липама број двадесетдевет, дао сам га донети у Магдебург и спаковао сам га у куферчић, који сам за тим предао оном што прима пакове, и купим себи за своје скупе новце билету прве класе, да би се бар казало Шлемил је центлман кроз и кроз!

Али сад слушајте и пазите — сад долази моја несрећа.

Кад сам се на име хтео попети у вагон, дође ми кондуктер и запита ме: „Г. Шлемил,“ рече он, „је ли натоварен на теретни вагон ваш куферчић?“ — „Не знам,“ рекао сам ја; а он рече: „Али гледајте драги како је грдан перед код паковања.“ — Ја брзо отрчим тамо где се паковало, и запитам оног што прима пакове за мој куферчић, а он ми рече: „Јесте, спакован је у вагон.“ Брзо потрчим натраг да седнем у вагон — кад, ајао, већ се жељезница кренула у Халберштат!

Ја палицу под руку, а билету у десну руку, коју подигнем у вис, и трчао сам колико сам год могао брже, све иза влака, и викао сам, да сам већ са свим промукао!

„Хеј! Господар ајзбане! Стани! И ја морам ићи! Ја имам билету за прву класу! Хоћу мој куферчић! Стани! Стани! — Али онај пакмајстор, онај зао човек се смејао, и сви се смејаху, а локомотива је тако брзо јурила, да је нисам могао стићи, и тако сам се морао вратити коловозу до мога куферчића.

Како ће после подне ићи опет један влак у Халберштат седнем у крају на згодно место, да не би опет пропустио влак — Већ су звонили, но сад ће полазити, помислим ја али сад ми приђе неки беамтер и рече ми: „Где је ваша билета?“ — „Ево је“ рекнем ја и пружим му билету. „Не вреди више,“ рече беамтер, „морате другу извадити за влак који ће ићи после подне; јутрошње билете су

уништене.“ Отрчим опет код благајника и хтедох променути своју билету; али та луда нехте то учинити, него сам морао купити другу билету за своје скупе новце!

С тога хтедох му показати своје најдубље презрење и рекох: „Но“ рекох, „могу ли са јутрошњом билетом запалити своју цигару, та ја сам ју купио за своје новце!“ па онда са свим поносито одем, да се посадим у кола. Дође беамтер и питаше опет за билету, а ја му рекох са свим поносито: „Ево“ и предам му билету. Стан почујте ме и замислите себи моју грдну несрећу! У својој љутњи запалио сам цигару са билетом за после подне, а јутрошњу билету сам турио у шнаг. — Тако сам морао купити и трећу билету и напоследку одем у Халберштат.

Како тамо приснем, похитим да потражим свој куферчић. „Шта?“ рече експедитор, „та ми смо куферчић одма послали натраг, јер смо дознали да онај чији је, није дошао.“

Ја се кунем у чело и са вечерњим влаком вратим се у Магдебург, јер ни сам хтео да се појавим код богате Левијеве, без мога новог одела од Јулеса Шолца у Берлину под липама број двадесетдевет.

У Магдебургу запитам пакмајстера; „Где је мој куферчић?“ Он ме удивљено погледа и рече: „Г. Шлемил,“ рече он, „ваш куферчић је у Халберштату, јер ми смо чули да сте тамо отпутовали са влаком који је тамо одјурio после подне.“

Но запитам ја, јели то доживио још ко? Онда опсујем француски: *On ne doit pas dire ce que c'est gu' une chote!* и опет отпутујем у Халберштат, а на срећу моју доспем тамо баш у оном моменту, кад хтедох да мој куферчић пошаљу опет натраг у Магдебург.

Обрадуј м се што сам га једном виђао нашао па онда се одвезем у најфинији хотел, обучем се у ново одело Јулеса Шолца у Берлину, под липама, број двадесетдевет.

Ја вам кажем, изгледао сам као најфинији центлман из Лондона, да сам се сам у себе заљубио кад сам се погледао у огледалу.

Одма заповедим да се запрегне најфинији екипаж у најфинијем хотелу и одвезем се са два послужитеља пред кућу богате Левијеве.

Кад ево ти портирера са великом палицом и рече: „Г. Шлемил,“ рече он жао ми је заиста, врло ми је жао, али ја вам морам испоручити поздрав од мадаме: госпођица Левијева се верила са Натаном, оним богатим банкером, јер ви сте изостали читави двадесетдевет часова преко уреченог времена, кад сте писали да ћете доћи у посету.“

Ја у своме очајању запитам: „Где је богата мадама Левијева?“ — Портир рекне: „Она је отпутовала у Магдебург са Натаном за тим окрене леђа и оде.“

Можете си претставити, како ми је било кад сам сво то чуо, и кад се сетим да сам бадава купио шест билета прве класе, да сам бадава дао себи сашити ново одело од Јулеса Шолца у Берлину, под липама број двадесетдевет, и да морам платити најфинији хотел и онај фини екипаж са два послужитеља!

Видите ли, то све има човек, кад путује на жељезници од Магдебурга у Халберштат.

Али ја знам шта ћу радити: ја ћу тужити дирекцију да ми накнади штету, коју сам претрпео губитком

богате Левијевице, шивеног новог одела од Јулеса Шолца у Берлину, под лицама број двадесет девет.

Кажем вам, нека се сећају Шлемила на вечита времена.

Ј'е видео!

С немачког

К — и М — Ћ.

Из циганског света.

Мислио да је лебац па пој'о.

Био један циганин бака код неке бабе „на квартиру.“ Једаред пекла баба циповке, па како их је, онако вруће, вадила из пећи, метала их је на банак да се охладе. Некако се нађе и Цига ту, па не мога одолети срцу, него поче ређати — једну по једну. Док се баба осврнула — а наш цига до-теро скоро до краја.

— Ајд, силе те сапеле! А шта ти радиш с тим циповкама? повика баба престрављена.

Цига се као нађе мало у чуду,

О мај, а ја мислио, да је лебац, па пој'о.

Оће л' му штогод фалити?

Опет један цига био опет код једне бабе „на квартиру.“ Само, што ова баба није пекла циповке, него је правила сирчеве. Како је који направила, она га је остављала на неку клупицу. Цига је оврцкивао око клупице, а леги мирис од још лепших сираца голицао му је фини нос. Најпосле — а да шта зна — почне он — у име боже — да кошта сирчеве.

Баба примети и абије „изиђе из концепта.“ Намести десет оштрих ноката, па се испречи на једног цигу:

— А шта ти то уради, несретнице један? како си смео појести.

Циги не остаде ни по нове у буђелару. Ухвати се десном за трбух па промуца:

— Ајао, зар ће ми штогод фалити?

Мого је и прасице.

Хтео цига да се окане крађе, па пође попу на исповест. Између осталог приповеди му, како је у крају скоро једну крмачу.

А пона ће:

— Па, кајеш ли се?

— Та како се не бих кајао! Могао сам и прасице! одговори скрушени покајник.

И паприке.

Пред циганском чергом седла два беспослена циганина. Мало даље од њих, играла се два зеца. Старији цига удари млађег по рамену па му рече:

— Иди, Дина, код кума па ишти пушку, да их убијем. Можеш искати и шерпењу и масти и лука и соли. Ајд, иди, па жури.

Дина брже скочи па потечи куму. Кад је већ био пред кумовом чергом, сети се онај матори нешто па ће вићнути Дини:

— Паприке, и паприке!

А цигански паприкаш се трже па утече. Цига.

Не можеш с њима изићи на крај.

Чива био ишпан на неком спахилуку, па се осилио, — баш као да је на свом добру. Додија то раденима. па кад је једаред почео беснити приђе му један браца, па га ћуши, што је слађе и лепше могао.

Чива се умири па оде кући. Имао је сива момка, па му се стаде тужити, како га онај одвали. А Чивелес узвек свог тату под руку, па хајд с њим да извиди ствар.

Дођу тамо међ радене, а млађани Коби се распали, па поче викати, што је већма могао:

— Кој ћушила мој тате? Нек дођи овамо кад сме!

А наш браца дође пред Чивуте, па се као баја и снебива Чива се охрабри, па се продера, још једаред на овога:

— Пхробаш још једаред!

Радика пљуну у шаку, заману ручердом па опали Чиву још једаред.

— Пхробаш, још једаред!! намргоди се Коби још већма.

А браца опет.

— Ајде, тати, цауз! С ови магарци не можи се на кхрај изаћи... рече Кхоби.

Цига.

С т е ч а ј.

Вршачко црквено певачко друштво, тражи по трећи пут ликовођу па пошто се досад ни један компетент није пријавио, који би условима друштва — као што обичаји захтевају, и интереси поједини лармајући чланова условљавају — одговорио, нек је потражиоцима тог места на знање, да је са тим звањем годишња плата од 600 фор. скопчана, — без рачунања у име заслуге — и да ће се оном који буде за способног пронађен 150 фор. путног трошка дати, без да мора овамо доћи, и без обвезе, да мора новце вратити ако не дође; онај пак који њоме своју способност докаже, па ипак изабран буде добиће 50 фор. путна трошка 100 ф. за два месеца, која ће на проби бити, и 50 ф. путна трошка за повратак исто као и Ј. чек.

Под овако пробитачним условима нада се неможе искључити, да ће потражиоци у што већем броју нагнуги, и испразнивши друштвену касу омогућити, да се школа што пре затвори, и поштеде буђелари потпомажући чланова.

Швигар.

Нове књиге и листови.

Господа, Госпође и Госпођице, који би желели да примају преко целе године непрекидно и бесплатно једне новоосноване, лепе, илустроване белетристичне новине, нека изволе своју тачну адресу послати: An die Administration der „Illustrierten Blätter für Stadt u Land“, Wien, VIII., Alserstrasse 47.

Пропаст царства српског на Косову, у српским народним песмама. Издање српске књижаре Браће М. Поповића, у Н. Саду осмина стр. 71. Цена 20 новч.

Odabrane narodne pesme svatovske iz sviju krajeva. Izdanje srpske knjižare Braće M. Popovića, u Novom Sadu osmina strana 35. Cena 15 novč.

ДЕЛА.

ЂУРЕ ЈАКШИЋА

КЊИГА VII

ПРИПОВЕТКЕ

Штампана је и на брзо ће се разаслати претплатницима.

У овој су књизи приповетке: Ратници. Капетанов гроб, Рањеник, Чобанче (с продужењом из посмртних рукописа песникових). Напред је на финој хартији вештачки израђена слика песникова с потписом и биографија с литер. студијом о раду песникову.

Књига је ова већа од свију досадашњих, јер износи око 20 ситно штампаних табака. Цена јој је као и осталима само динар и по.

За овом ће књигом изаћи на брзо и VIII, IX и X (последња књига) у којима ће бити драме: Сеоба Србаља, Јелисавета, Станоје Главаш.

Пријатељима праве поезије, пријатељима сваке честите српске књиге, пријатељима српског напретка нека је топло препоручено ово угледно издање. Нека још не забораве, да чист приход од овога издања иде у фонд за потпомагање сиромашне породице пок. Јакшића. Нека овим путем подигну скроман споменик своје великом песнику!

Који немају свију књига, а желели би имати потпуно издање, нека се пожуре с претплатом, јер од I, II и III књиге има још врло мало примерака. Наручбине треба слати књијарници Велимира Валожича у Београду. Претплатници са стране могу добавити књиге и доплатом (per Nachname).

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМЕ САДУ

ПРОДАЈЕ СА СВОГА СТОВАРИШТА:

Књиге за школу:

Буквар са сликама за срп. осн. школе од Дра Ђ. Натошевића гл. школ. референта, ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе . . .	10 "
Црквено-словенски буквар са читанком од Дра Ђ. Натошевића гл. школ. реф. ново издање,	16 "
Читанка за други разред српске основне школе од Дра Ђ. Натошевића гл. школ. реф. . .	24 "
Рачунски примери за учен. 3 њег раз. ос. шк.	8 н.
„ „ „ „ 4-ог „ „ „	8 "
„ „ „ „ 5-ог „ „ „	10 "
„ „ „ „ 6-ог „ „ „	8 "
Зоологија за учитељ. и више девојачке школе израдио Владан Арсенијевић, проф. учитељске школе у Карловцу, цена	80 "
Велика катавасија	1.—
Мала катавасија	20 "
Ђимнастичке игре са сликама Део I.	1.—
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основ. школама, друго издање . . .	10 "

Дисциплинарна правила за учитеље срп. осн.

новних школа	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 "
Нове метарске мере	10 "

Ко поручи на више ових књига за готов новац или уз поштарско поузеће (per Nachname), добија 15—20, а код неких од ових књига 40% ратбат.

Штампарија А. Пајевића

у Новом Саду.

I-во ц. к. овер. дунавско — паробродно — друштво.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

пошт. лађа
од 3. (15.)
до даље

почињући
Марта
наредбе.

У ЗЕМУН: уторником, средом, петком, суботом и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.

У ТИТЕЛ: средом и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.

У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: средом, петком и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.

У БУДИМЧЕШТУ: понедељником, средом, четврком, суботом и недељом у $\frac{1}{2}$ 11 сати пр. п.

ОТПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ПОЗИВ.

Потписана штампарија као накнадник најраспрострањенијег српског календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике за анонсовање у истоме календару за год. 1884.

Укусно израђене огласе рачунамо:

Једну целу страну	фор. 24.—
„ $\frac{1}{2}$ „	12.—
„ $\frac{1}{3}$ „	9.—
„ $\frac{1}{4}$ „	6.—
„ $\frac{1}{8}$ „	4.—
„ $\frac{1}{10}$ „	2.—

Огласе са страних језика преводимо бесплатно.

„Орао“ се штампа и распродаје у 15.000 примерака, и по томе смемо рећи да је ово у српству најјефтинији начин оглашавања.

У Новом Саду месеца јуна 1883.

Штампарија А. Пајевића.